

Homília pri svätej omši „Veni Sancte“ pri otvorení nového školského roka

Spišská Kapitula, Katedrála sv. Martina, 28.8.2026

Drahí bratia a sestry, milí učitelia, katechéti, riaditelia škôl a osobitne vy, milí žiaci! O niekoľko dní sa opäť otvoria školské dvere. Možno si nejeden z vás povie, že prázdniny pokojne mohli trvať ešte aspoň týždeň. Dnes však ešte nesesídime v školských laviciach. Prišli sme do katedrály. A nový školský rok začíname troma jednoduchými slovami: **Veni Sancte Spiritus – Príd', Duchu Svätý!** Chceme tým povedať: Bože, nechceme ísť do nového školského roka bez Teba. Buď s našimi učiteľmi, keď budú učiť a niekedy budú potrebovať veľkú dávku trpezlivosti. Buď s našimi žiakmi, keď sa im bude dariť, ale aj vtedy, keď sa im nebude chcieť vstávať, učiť alebo keď prinesú domov známku, ktorou sa práve nebudú chcieť pochváliť. Buď s nami vo všetkom, čo nový školský rok prinesie.

A máme dnes výborného sprievodcu. Cirkev slávi sviatok **svätého Augustína**. Keď dnes počujeme jeho meno, predstavíme si veľkého svätca, biskupa, učenca, jedného z najväčších mysliteľov kresťanstva. Ale Augustín nebol od detstva svätcom z obrázka. Bol mimoriadne nadaný a inteligentný mladý muž, mal veľké ambície, rád diskutoval a túžil v živote niečo dosiahnuť. Zároveň však veľa hľadal, veľakrát sa pomýlil a urobil aj rozhodnutia, ktoré jeho mamu Moniku určite nepotešili. Keby sme jeho život hodnotili iba podľa niektorých mladých rokov, asi by to nebolo vysvedčenie so samými jednotkami. A práve preto ho mám rád. Jeho život je totiž nádherným dôkazom, že Boh dokáže písať veľké príbehy aj s ľuďmi, ktorí hľadajú, zápasia, niekedy sa pomýlia, ale sú ochotní znovu vstať a pokračovať. Preto by som vám dnes na cestu do nového školského roka chcel dať tri slová. Nie sú to tri predmety a nebude z nich ani písomka. Skúste si ich však zapamätať.

Prvé slovo je **OTÁZKA**. Škola je vlastne miesto plné otázok. Učiteľ sa pýta žiaka a žiak niekedy veľmi intenzívne dúfa, že učiteľ vyvolá niekoho iného. Potom príde test a tam je otázok ešte viac. Ale najdôležitejšie otázky života sa nenachádzajú v písomkách. Augustín bol človekom, ktorý sa neprestával pýtať: Čo vlastne hľadám? Čo ma urobí šťastným? Kde nájdem pravdu? Kto je Boh? A kto som vlastne ja? Hľadal odpovede v knihách, v úspechu, v ľudských vzťahoch, niekedy aj na miestach, kde ich nemohol nájsť. Ale neprestal hľadať. A práve toto by som vám, milí mladí priatelia, veľmi želal: **nestraťte chuť pýtať sa**. Keď niečomu nerozumiete, pýtajte sa. Keď vás niečo zaujíma, hľadajte. Keď vám niekto povie: „Veď to robia všetci,“ pokojne sa opýtajte: „Ale je to správne?“ Dnes máme zvláštnu situáciu. Odpovede dostávame rýchlejšie než ktorákoľvek generácia pred nami. Stačí vytiahnuť mobil, otvoriť internet alebo sa opýtať umelej inteligencie a za niekoľko sekúnd máme odpoveď. Lenže mať veľa

odpovedí ešte neznamená byť múdрым človekom. Múdrost' sa začína aj tým, že viem položiť dobrú otázku. A nebojte sa pýtať ani na vieru. Nebojte sa pýtať Boha. Boh sa našich otázok nebojí. Augustín sa pýtal celé roky a jeho otázky ho napokon priviedli k jednej z najkrajších odpovedí jeho života: „**Stvoril si nás pre seba a nespokojné je naše srdce, kým nespočinie v tebe.**“

Druhé slovo je **CHYBA**. Možno trochu zvláštne slovo na slávnostné otvorenie školského roka, pretože chyby v škole nemáme radi. Chyba znamená červené pero, stratený bod, nesprávny výsledok alebo horšiu známku. Lenže zamyslime sa: kto z nás sa naučil chodiť bez toho, aby niekedy nespadol? Kto sa naučil bicyklovať bez zaváhania? Kto sa naučil cudzí jazyk bez toho, aby povedal niečo nesprávne? **Bez chyby sa človek často nenaučí nič nové.** A Augustín je toho nádherným príkladom. Keby nad ním Boh po jeho prvých zlých rozhodnutiach povedal: „Z tohto človeka už nič nebude,“ dnes by sme nemali svätého Augustína. Boh sa naňho pozerá inak. Videl nielen to, čím Augustín práve bol, ale aj to, čím sa ešte môže stať. A to je nádherná správa aj pre nás. Milí žiaci, v tomto školskom roku sa vám niečo nepodarí. To vám môžem s istotou sľúbiť. Príde zlá známka, prehratá súťaž, nesprávna odpoveď, možno sklamanie zo seba samého. A niečo sa nepodarí aj nám dospelým. Pomýli sa učiteľ, pomýli sa otec alebo mama, alebo aj ja. Rozhodujúce však nie je, či človek niekedy urobí chybu. Rozhodujúce je, **čo urobí potom.** Či zostane ležať, začne hľadať výhovorky a obviňovať všetkých okolo seba, alebo dokáže povedať: Toto som nezvládol, skúsím to znova. Augustín dokázal v určitom okamihu svojho života povedať: tadiaľto cesta nevedie. A obrátil sa. Preto vás, milí učitelia, prosím, aby naše školy boli miestami, kde sa mladý človek nemusí báť každej chyby, ale kde sa učí chybu priznať, napraviť a vyrásť z nej. Milí priatelia, Boh nečaká na naše chyby, ale čaká naše obrátenie, nový začiatok a dáva nám k tomu silu.

A napokon tretie slovo – **STOPA**. Toto slovo sa mi dnes páči azda najviac, pretože medzi nami sú žiaci, ktorým o chvíľu odovzdáme ocenenia za úspešnú reprezentáciu svojich škôl. Milí mladí priatelia, zo srdca vám blahoželám. Za každým vašim úspechom je niečo, čo na diplome nevidíme: hodiny učenia, tréningu, možno aj chvíle, keď sa vám už nechcelo a predsa ste pokračovali. A určite za vami stoja aj vaši učitelia, rodičia, spolužiaci a všetci, ktorí vás povzbudzovali. Svojím talentom a svojou prácou ste urobili dobré meno spoločenstvu, do ktorého patríte. A to nám pripomína niečo veľmi dôležité: to, čo robím, nikdy nezostáva iba pri mne. Každý človek niekde zanecháva stopu. Môžem po sebe zanechať stopu radosti alebo smútku, povzbudenia alebo poníženia, dobra alebo ublíženia. Aj obyčajný školský deň je plný takýchto malých stôp.

A práve tu sa stretáva dnešný sviatok svätého Augustína s veľkým jubileom našej Spišskej diecézy. **Tento rok si pripomíname 250 rokov od jej založenia.** Dvestopäťdesiat rokov – to je obrovské množstvo ľudských stôp. Koľko učiteľov, katechétov, kňazov, rehoľníkov, rodičov, starých rodičov a žiakov tu žilo pred

nami! Väčšinu ich mien už nepoznáme. Nemáme ich fotografie, nepoznáme ich známky ani ich úspechy. A predsa žijeme z toho, čo nám zanechali. Odovzdali vieru, postavili kostoly a školy, vychovávali deti, učili ich modliť sa, čítať, premýšľať a žiť. Zanechali stopu, po ktorej dnes kráčame my. A teraz sme na rade my. Milí učitelia a katechéti, možno si vaši žiaci o dvadsať rokov nebudú pamätať všetky poučky, ktoré ste ich učili. Možno zabudnú aj na niektoré vaše písomky. Ale môžu si celý život pamätať, že ste im verili, keď oni sami sebe neverili, že ste ich povzbudili, keď sa im nedarilo, alebo že ste im svojím životom ukázali, že viera nie je iba predmet v rozvrhu, ale spôsob, ako sa pozeráť na Boha, na človeka a na svet. **To je stopa učiteľa.**

Svätý Augustín zomrel pred takmer šesťnástimi storočiami a my o ňom dnes stále hovoríme. Nie preto, že nikdy neurobil chybu. Práve naopak. Hovoríme o ňom preto, že sa celý život pýtal, dokázal sa zo svojich chýb poučiť a napokon dovolil Bohu, aby cez jeho život zanechal nádhernú stopu. A možno práve toto je najkrajšie želanie do nového školského roka. Môžeme zostať ľuďmi, ktorí **hľadajú pravdu, dokážu vstať po chybe a chcú po sebe zanechať dobrú stopu.**

Preto dnes na začiatku nového školského roka spoločne prosíme: **Veni Sancte Spiritus – Príď, Duchu Svätý!** Daj nám odvahu pýtať sa, keď niečomu nerozumieme. Daj nám pokoru priznať si chybu a silu začať znova. A pomôž nám zanechávať dobrú stopu všade, kam nás tento školský rok privedie – v triede, v zborovni, doma, medzi kamarátmi, na súťažiach i v úplne obyčajných chvíľach.

Svätý Augustín, oroduj za nás. Amen.